

Posudek diplomové práce Kateřiny Cupákové: „Magický a filosofický svět Ingmara Bergmana“

Diplomová práce Kateřiny Cupákové „Magický a filosofický svět Ingmara Bergmana“ je věnována autorovi, který sice filosofuje celým svým dílem, ale zdánlivě je to „jen“ filosofující umělec, nikoli „skutečný“ filosof. Uvozovky, kterými jsem vymezila toto jen a skutečný jsou však na místě a celá práce diplomantky a tom svědčí. Porozumění pro Bergmanovo myšlení vyjádřila již samotným názvem práce, který skvěle vystihuje prolínání obou zmiňovaných momentů v Bergmanově tvorbě.

Dalším kladem práce je, že je široce zakotvena do odpovídajícího kontextu, ale toto zakotvení netrpí tradičním začátečnickým váháním, čím ještě diplomovou práci nastavit. Naopak, autorka volí velmi uvážlivě smysl a místo takových doplňků a daří se jí uchopit přes tyto souvislosti Bergmanovu tvorbu v daleko přesvědčivější interpretaci, než jak by to dokázala, kdyby tam tento kontext chyběl.

Za vůbec nejdůležitější považuji, že se v průběhu práce ukázala nutnost zmapování tzv. severského kontextu Bergmanova díla a že zde jako velmi důležitý autor vyvstal S.Kierkegaard. Styčné body i rozdíly v myšlení obou autorů ukazují na Bergmanova specifika a zároveň umožňují pochopit, odkud řada jeho představ a cest vychází. Diplomová práce tak získává dvě rovnocenná ohniska a umožňuje čtenáři snadnější a zároveň hlubší poznání Bergmanova světa.

Rozbor základních děl Bergmanovy filmografie je přímo nabit řadou filosofických nápadů. Autorka si všímá nejrůznějších náznaků, zprostředkovaných filmovou řečí, i celkových záměrů, které se sám Bergman pokouší ve své literární tvorbě reflektovat. Nedílnou složku zde představuje i několik záběrů z Bergmanových filmů. Nemají podobu samoúčelným či zpeřstřujícími ilustrací, ale dalšího podnětu pro zamyšlení, jiné podoby oslovení čtenáře. Práce se nerozpadá na samostatné interpretace děl, nýbrž úspěšně udržuje kontinuitu Bergmanovy tvorby a zároveň postihuje jeho vývoj i důležité otázky, které si ve svých filmech klade. Autorka se je úspěšně snaží opírat o filosoficko-etická východiska, a tím si zároveň otevírá logicky cestu k porovnání Bergmana a Kierkegaarda.

Část diplomní práce věnovaná Kierkegaardovu myšlení prokazuje schopnost autorky zvládat filosofickou interpretaci jinak, ale stejně úspěšně. Diplomantka zde prokázala opět schopnost vybírat si zpracovávaná témata na základě hlubšího porozumění. To je při interpretaci Kierkegaarda důležité, mimo jiné i proto, že se opět nejedná o tradiční filosofický systém, ale o zdánlivě bezbřehé prožívání sebe, světa a Boha. Základem úspěchu, podle mého mínění, je, že svou interpretaci neustále vnitřně svazuje s předchozím výkladem soustředěným na Bergmana.

Práce je napsána odborně fundovaně a přesto velmi čtivě. Je dobře vybavena literaturou a dokazuje autorčinu schopnost napsat odborný text i po formální stránce kvalitní. Plně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm „výborně“.

Pro rozpravu při obhajobě navrhuji následující témata:

- V čem vidíte rozdílné chápání úzkostí u Bergmana i Kierkegaarda?
- Jakou roli hraje v Bergmanových dílech čas?

Praha 10.9.2009

PhDr. Miloslava Blažková, CSc.

M. Blažková